

Τίτλος Μαθήματος	Οι Πολιτικοί Θεσμοί της ΕΕ				
Κωδικός Μαθήματος	ΕΔΙ50				
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (LLM)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο Εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Καθηγητής Χρίστος Κληρίδης – Δρ. Βασίλης Τζέμος				
ECTS	10	Διαλέξεις / Εβδομάδες	13	Εργαστήρια / Εβδομάδες	
Στόχοι Μαθήματος	<p>Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Εμβάθυνση στο Ενωσιακό Δίκαιο</p> <p>Σκοπός: Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μία έννομη τάξη, αυτόνομη, με ιδιαίτερα πολιτειακά χαρακτηριστικά. Κατά τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, τα χαρακτηριστικά αυτά προσιδιάζουν όλο και περισσότερο σε εκείνα ομοσπονδιακού κράτους. Ακόμη περισσότερο, τόσο οι κλασικές κοινοτικές ελευθερίες, όσο και τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώθηκαν με το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ ενισχύουν την κοινή ευρωπαϊκή ταυτότητα, παρέχοντας σε όλους τους πολίτες της Ένωσης εχέγγυα ελευθερίας και ανάπτυξης. Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών με ιδιαίτερες πτυχές του θεσμικού οικοδομήματος της ΕΕ στο πλαίσιο των νέων οικονομικών συνθηκών, καθώς και τη «συνταγματική» δομή της.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Μαθησιακά αποτελέσματα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να γνωρίζουν την ιστορική πορεία θέσπισης/αναθεώρησης των Συνθηκών («συνταγματική» ιστορία της Ένωσης) 2. Θα διακρίνουν τις βασικές λειτουργίες και αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης 				

	<p>3. Θα εξοικειωθούν με τις μεθόδους και διαδικασίες λήψης αποφάσεων στην ΕΕ</p> <p>4. Θα εμβαθύνουν στις βασικές συνταγματικές αρχές της Ένωσης και τον τρόπο εφαρμογής τους</p> <p>5. Θα εμβαθύνουν στην λειτουργία των πολιτικών θεσμών της ΕΕ</p> <p>6. Θα κατανοήσουν βασικούς θεσμούς οικονομικής ολοκλήρωσης υπό το πρίσμα σύγχρονων προβλημάτων</p> <p>7. Θα προσεγγίσουν κριτικά τη θεσμική διάρθρωση της Ένωσης και την εν γένει διαδικασία ευρωπαϊκής ενοποίησης</p> <p>8. Θα κατανοήσουν το ρόλο και συνεισφορά του Δικαστηρίου της ΕΕ</p>		
Προαπαιτούμενα	N/A	Συναπαιτούμενα	N/A
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Περιγραφή:</p> <p>1. Η Συνθήκη της Λισαβόνας. Η πορεία από τη Νίκαια στην Λισαβόνα. Πρωτογενές και παράγωγο ενωσιακό δίκαιο</p> <p>2. Αποτίμηση της Συνθήκης της Λισαβόνας, Θεσμικές καινοτομίες και προβληματικά σημεία</p> <p>3. Οι «συνταγματικές αρχές» της ΕΕ (αρχή της υπεροχής, αρχή του άμεσου αποτελέσματος, αστική ευθύνη κράτους μέλους) στο πλαίσιο μιας θεσμικής δυναμικής της σχέσης ΕΕ -κρατών μελών</p> <p>4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο</p> <p>5. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή</p> <p>6. Το Συμβούλιο</p> <p>7. Ειδικότερα το Ecofin και το Eurogroup</p> <p>8. Η συνήθης νομοθετική διαδικασία της ΕΕ</p>		

	<p>9. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και θεσμοί οικονομικής διακυβέρνησης στην ΕΕ</p> <p>10. Το Δικαστήριο της ΕΕ</p> <p>11. Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p>
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Lectures / Power Point presentations. Discussions – Problems solving
Βιβλιογραφία	<p>Βασική Βιβλιογραφία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Συνθήκη της Λισσαβώνας, Β. Σκουρής 2020 2. Οι Πολιτικοί Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Συνθήκη της Λισσαβώνας, Β. Τζέμος, 2009 3. Steiner & Woods EU Law 2020 <p>Συμπληρωματική Βιβλιογραφία</p> <p>ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Γεωργόπουλος, Καλαβρός, 4η Έκδοση, 2020 2. Κατ' άρθρο ερμηνεία του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Κανελλοπολύλου, Μαλούχου κ.ά., έκδοση 2020. 3. Το σύστημα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Γιαταγάνας, Γκόρτσος κ.ά., 2020 4. Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Πλιάκος, 2018 5. Η αρχή του Κράτους Δικαίου στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Χρυσομάλλης, 2018 6. Ευρωπαϊκής Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου-ερμηνεία κατ' άρθρο, Σισιλιάνος, 2η έκδοση, 2017. 7. Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Παπαγιάννης, Δ., 5η έκδοση, 2016 8. Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Β. Χριστιανός, Μ. Περάκης, 2η έκδοση 2020 9. Χ. Γκόρτσος, Εισαγωγή στο Δίκαιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη 2014

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ

1. Η αρχή της αλληλεγγύης στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Χρυσομάλλης Μ., 2017

3. Legal Journals English

1. CLJ Cambridge Law Journal
2. CMR Common Market Law Reports
3. CML Rev Common Market Law Review
4. ELJ European Law Journal
5. EL Rev European Law Review
6. ICLQ International and Comparative Law Quarterly
7. LQR Law Quarterly Review
8. MLR Modern Law Review
9. Yale LJ Yale Law Journal
10. (10)YEL Yearbook of European Law

Supplementary English Bibliography

1. Ιστορική εξέλιξη ΕΕ

- Avbelj “Theory of European Union” (2011) 36EL Rev. 212

2. Οργανισμοί της ΕΕ – Θεσμοί

- Dawson, M and de Witte, F “Constitutional balance in the EU after the Euro Crisis” (2013) 76 MLR 817
- Scicluna, N and Aner, S. “From the rule of law to the rule of rules: technology and the crisis of EU governance” (2014) 42 WEP 1420

3. Ιεράρχηση κανόνων δικαίου

- Smith, M “Staring into the Abyss: a crisis of the rule of law in the EU (2019) 25 ELJ 561

4. Ευθύνη θεσμών

- Gutman K. “The evolution of the action for damages against the EE and its place in the system of judicial protection (2011) 48 CLL Rev. 695

5. Αναφορές στο Δικαστήριο ΕΕ

	<ul style="list-style-type: none"> • Broberg M. "National Courts of last instance failing to make a preliminary reference the (possible) consequences flowing therefrom" (2016) 22 EPL 243 <p>6. <u>Ευθύνη Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Turk, A and Xanthoulis N. "Legal Accountability of European Central Bank in bank supervision (2019) 26 MJECL 151 <p>7. D. Chalmers, G. Davies, G. Monti, European Union Law: Text and Materials, Cambridge: CUP, 3rd edition, 2014</p> <p>8. C. Barnard, The substantive Law of the EU: The Four Freedoms, Oxford: OUP, 5th edition, 2016</p> <p>9. A. Rosas / L. Armati, EU Constitutional Law: An Introduction, 2018</p> <p>10. Nugent Neil, The Government and Politics of the European Union, 8th Edition, 2017, London, Macmillan</p> <p>11. Hix Simon & Bjorn Hoyland, The Political System of the European Union, 3rd Edition, London, Macmillan</p> <p>12. www.publiclawjournal.com</p> <p>13. E-Book σε www.dimosiodikaio.gr</p>
Αξιολόγηση	<p>Οι φοιτητές/-τριες θα αξιολογηθούν με βάσει τους ακόλουθους παραμέτρους. Πιο κάτω παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης του μαθήματος μαζί με το ποσοστό (βαρύτητα σε σχέση και με τον τελικό βαθμό) για κάθε μέθοδο αξιολόγησης:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1 βαθμολογούμενη εκπαιδευτική δραστηριότητα 10% 2. 2 εργασίες (2 X 20%) 3. Τελική εξέταση 50%
Γλώσσα	Ελληνική